Region Stockholm

# 8

# Svar på skrivelse från Lars Bryntesson (S) om vården för postcovid i Region Stockholm

VKN 2021-0148

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
*Hälso- och sjukvårdsförvaltningen*
*SjukhusLOU-avtal*
*Joakim Erdtman*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-09

VKN 2021-0148

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

# Svar på skrivelse av Lars Bryntesson (S) m.fl. om vården för postcovid i Region Stockholm

## Ärendebeskrivning

I en skrivelse till vårdens kunskapsstyrningsnämnd föreslår Lars Bryntesson med flera (S) att nämnden uttalar att mottagningen för långtidssjuka på Karolinska universitetssjukhuset i Solna bör behållas där, för att slå vakt om kontinuitet och upparbetad kunskap.

## Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Lars Bryntesson (S) m.fl.

## Förslag till beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

## Förvaltningens motivering till förslaget

*Bakgrund*

I en skrivelse från Lars Bryntesson (S) m.fl. föreslås att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska uttala att mottagningen för långtidssjuka på Karolinska universitetssjukhuset i Solna bör behållas där, för att slå vakt om kontinuitet och upparbetad kunskap.

Covid-19 är en infektion som orsakas av coronavirus SARS-CoV-2 (Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2) som först identifierades år 2019 i Wuhan, Kina. World Health Organization (WHO) deklarerade den 11 mars 2020 att covid-19 övergått i en pandemi. Utbrottet är fortfarande pågående. Kunskaperna avseende sena effekter av covid-19 är begränsade och kunskapsutvecklingen är i skrivande stund snabb.
I en större översyn (Greenhalgh et al 2020 BMJ) har man valt att definiera två perioder:

- Post-akut covid-19: 3-12 veckor efter symtomdebut
- Långvariga symtom av covid-19: bortom 12 veckor efter symtomdebut (postcovid)

Det finns ett stort antal symtom beskrivna gällande postcovid, men de vanligaste att beakta är dyspné (andnöd) och en brännande känsla vid djupandning, trötthet, uttröttbarhet efter fysisk aktivitet, kognitiv funktionsnedsättning såsom nedsatt koncentrationsförmåga, bröstsmärtor, nedsatt luktsinne, hosta, ångest och depression samt lägesintolerans, det vill säga hjärtklappning, ofta kombinerat med yrsel och illamående vid uppresning från liggande.

Utredning av patienter med långvariga besvär utgår från primärvården. Handläggning av långvariga besvär bör ske systematiskt, och andra förklaringar till symtom än covid-19 bör alltid ingå. För de flesta patienter avtar symtomen gradvis, men vissa behöver utredning, behandling och rehabilitering. En grupp patienter behöver därutöver multidisciplinär bedömning, och i vissa fall behandling och rehabilitering, på specialiserad/högspecialiserad nivå.

Socialstyrelsen har tagit fram ett nationellt kunskapsstöd om vård för patienter med postcovid för beslutsfattare och vårdpersonal. Nationellt system för kunskapsstyrning hälso- och sjukvård, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), professionsorganisationer, patientföreningar med flera har varit behjälpliga i arbetet. Kunskapsstödet uppdateras allt eftersom ny kunskap tillkommer.

Ett regionalt vårdprogram är framtaget för att kunna vara vägledande i vården av samtliga patienter som drabbas, även för dem med mildare symtom. Allt eftersom kunskapen ökar sprids den genom olika kanaler till vårdgivare inom regionen.

*Överväganden*
Karolinska Universitetssjukhuset har fått uppdrag av hälso- och sjukvårdsförvaltningen att bedriva en mottagning för patienter i behov av multidisciplinär bedömning, med placering på Huddinge-siten. Karolinska Huddinge har det regionala högspecialiserade infektionsuppdraget. En samlad bedömning är att en lokalisering till Huddinge-siten skapar en långsiktig hållbar lösning. Vård av postcovid-patienter kommer att ske även på andra akutsjukhus i regionen.

Mottagningen för postcovid-patienter i Karolinska Huddinge kommer att vara multidisciplinär och med ett nära samarbete mellan flera organisatoriska enheter och specialiteter där varje bidragande verksamhetschef är medicinskt ansvarig för sitt deltagande. Mottagningen kommer att kunna, efter remiss, ta emot och bedöma patienters behov av specialiserad vård och vid behov hänvisa till organspecialist.

Patienterna kan då bedömas vara i behov av kardiologisk kompetens vid till exempel POTS (Posturalt ortostatiskt takykardisyndrom), eller reumatologisk kompetens vid inflammatoriska symptom eller andra organspecialister eller remitteras till primärvård för uppföljning alternativt till rehabilitering.

Mottagningen kommer att bemannas med specialistläkare inom infektion, lungmedicin, kardiologi och neurologi. Övriga professioner är fysioterapeuter, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, psykologer, kuratorer, samt logopeder och dietister. Även ytterligare specialistläkare deltar vid behov vid de multidisciplinära konferenserna till exempel från njurmedicin, högspecialiserad smärtvård och psykiatri.

Därutöver planeras utbyggnad av konsultationsstöd till primärvården på Karolinska Universitetssjukhuset gällande barn och vuxna med postcovid. Stöd ska ges till husläkare när det gäller bedömning av behov av remittering till specialistvård för utredning eller vård av exempelvis läkare, fysioterapeut, psykolog eller annan med för behoven relevant kompetens. Husläkare och övriga inom primärvården ska även kunna få stöd i samband med uppföljning av patient efter utredning eller vård på specialistnivå. I uppdraget ingår även remissbedömning och utrednings- och behandlingsråd.

På Karolinska Huddinge bokades patienter för fysiskt besök från och med slutet av maj. Mottagningen på Karolinska Solna kommer emellertid finnas kvar tills Huddinge-mottagningen har expanderat fullt ut. Postcovidmottagningen hanteras som ett flöde på Karolinska, vilket innebär att alla remisser kommer ställas till en remisskorg.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fokus är att tillse att vårdbehovet tillgodoses för patientgruppen. Behovet av specialiserad- och högspecialiserad vård för postcovid-patienter kommer att följas och verksamheten på Karolinska Universitetssjukhuset, och på andra sjukhus, kommer att dimensioneras för att täcka vårdbehovet.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Lena Hanberg
Avdelningschef

**Beslutet ska skickas till**
Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Magnus Thyberg, 2021-09-09

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

SKRIVELSE
2021-05-24

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

**Skrivelse om vården för postcovid i Region Stockholm**

På Karolinska universitetssjukhuset i Solna finns sedan i maj en multidisciplinär mottagning som riktar sig till denna patientgrupp. Trots det stora, och ökande, behovet av såväl vård som kunskap och forskning riskerar denna verksamhet nu att stängas och flyttas till lokaler i Huddinge. Detta har mötts av stora protester från såväl personalen som berörda patienter med anhöriga. Vi socialdemokrater är oroade över att en kritisk verksamhet ska stängas och flyttas mitt under en pågående pandemi där behovet av vård och forskning är oerhört stort. Goda exempel ska spridas och utvecklas, inte läggas ned.

Socialdemokraterna ser en stor risk i att kunskap och kompetens inom postcovid går förlorad i och med förändringarna. Att hanteringen av postcovid går bakåt i Stockholm är heller inte bara ett problem för invånarna i vår region, utan det är även ett steg tillbaka nationellt. Detta eftersom Stockholm, och då främst Karolinska, har utgjort det nationella kunskapsnavet för långtidscovid och har bidragit med sin kunskap i inrättandet av liknande initiativ i andra regioner. Vården behöver i detta läge förstärkas, inte låsas i en omorganisering som tar tid från vården. Komplexiteten i vården får inte spelas ner. Det drabbar vården och framförallt patienterna.

Vi är mycket oroade över möjligheterna för en redan ansträngd primärvård att hantera långtidscovid och rehabilitering utöver ordinarie uppdrag samt en vårdskuld under uppbyggnad. En möjlighet att införa specialistmottagningar eller ta hjälp av akademiskt primärvårdscenter för kunskapsspridning bör därför ses över.

**Socialdemokraterna** föreslår vårdens kunskapsstyrningsnämnd besluta

*att* nämnden uttalar att mottagningen för långtidssjuka på Karolinska universitetssjukhuset i Solna bör behållas där, för att slå vakt om kontinuitet och upparbetad kunskap.

Lars Bryntesson (S) m.fl